Neapolis University

HEPHAESTUS Repository **http://hephaestus.nup.ac.cy**

Department of Psychology MSc in Counselling Psychology

2021

þÿ ” ¹ µ º ´ ¹ º . Ä ¹ º Ì Ä · Ä ± º ± ¹ þÿ µ ½ Ã Å ½ ± ¯ Ã ¸ · Ã · : · Ã Ç - Ã · Ä ¿ Å Â þÿ ¬ ³ Ç ¿ Â , Ä · ½ º ± Ä ¬ ¸ » ¹ È · º ± ¹ Ä · ½ þÿ µ À ¯ ´ Á ± Ã · Ä · Â Æ Á ¿ ½ Ä ¯ ´ ± Â Ã µ

þÿ § ± Á ± » ¬ ¼ À ¿ Å Â , £ ¹ » ¿ Å ± ½ Ì Â

þÿ œ µ Ä ± À Ä Å Ç ¹ ± º Ì Á Ì ³ Á ± ¼ ¼ ± £ Å ¼ ² ¿ Å » µ Å Ä ¹ º ® Â ¨ Å Ç ¿ » ¿ ³ ¯ ± Â , £ Ç ¿ » ® • À ¹ Ã Ä · ¼
þÿ ± ½ µ À ¹ Ã Ä ® ¼ ¹ ¿ • µ ¬ À ¿ » ¹ Â ¬ Æ ¿ Å

http://hdl.handle.net/11728/12032

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφος

ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

ΔΙΕΚΔΙΚΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ: Η ΣΧΕΣΗ ΤΟΥΣ ΜΕ ΤΟ ΑΓΧΟΣ, ΤΗΝ ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΕ ΑΤΥΠΟΥΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΕΣ

Του

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΣΙΛΟΥΑΝΟΥ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (Counselling Psychology)

2021

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ, ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

ΔΙΕΚΔΙΚΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ: Η ΣΧΕΣΗ ΤΟΥΣ ΜΕ ΤΟ ΑΓΧΟΣ, ΤΗΝ ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΕ ΑΤΥΠΟΥΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΕΣ

Του

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΣΙΛΟΥΑΝΟΥ

Υποβληθείσα στη Σχολή Επιστημών Υγείας σε μερική εκπλήρωση των απαιτήσεων για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Συμβουλευτικής Ψυχολογίας

Αύγουστος 2021

© Χαραλάμπους Σιλουανός, 2021

Σελίδα εκ προθέσεως κενή

ΔΙΕΚΔΙΚΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ: Η ΣΧΕΣΗ ΤΟΥΣ ΜΕ ΤΟ ΑΓΧΟΣ, ΤΗΝ ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΕ ΑΤΥΠΟΥΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΕΣ

Διπλωματική Εργασία

Επιβλέπων Καθηγητής

Δρ Τσίτσας Γεώργιος

Εξεταστική Επιτροπή

Δρ Χριστοδούλου Άνδρη, Δρ Ζαμπά Κωνσταντίνα

Πρόεδρος και Αναπληρωτής Κοσμήτορας

Δρ Αργυρίδης Μάριος

Περίληψη

Εισαγωγή: Η άτυπη φροντίδα αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα γρανάζια του συστήματος υγείας σε κάθε χώρα. Είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με αρνητικές αλλά και θετικές επιδράσεις στη ζωή των φροντιστών, όπως και με το άγχος και την κατάθλιψη που αυτοί παρουσιάζουν. Για τη βελτίωση της ευεξίας των φροντιστών είναι απαραίτητο να δημιουργηθούν τα κατάλληλα προγράμματα παρέμβασης που θα στοχεύουν στην ανάπτυξη κάποιων χαρακτηριστικών που συνδέονται με τον ρόλο του άτυπου φροντιστή. Η ενσυναίσθηση, αποτελεί έννοια που σχετίζεται άμεσα με την άτυπη φροντίδα. Από την άλλη, η διεκδικητικότητα δεν έχει ενταχθεί ακόμα στον χώρο της άτυπης φροντίδας.

Μεθοδολογία: Στην παρούσα έρευνα συμμετείχαν 107 άτυποι φροντιστές ασθενών και ηλικιωμένων άνω των 18 ετών, οι οποίοι συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια αυτοαναφοράς: Κλίμακα Επίδρασης της φροντίδας (Bakas Caregiving Outcomes Scale, BCOS), Κλίμακα νοσοκομειακού άγχους και κατάθλιψης (Hospital Anxiety and Depression scale, HADS), Κλίμακα διαπροσωπικής ανταπόκρισης (Interpersonal Reactivity Index, IRI) και Κλίμακα διεκδικητικότητας.

Αποτελέσματα: Τα αποτελέσματα της έρευνας κατέδειξαν θετική συσχέτιση ανάμεσα στο άγχος και την κατάθλιψη και την ενσυναίσθηση, αρνητική συσχέτιση ανάμεσα στην ενσυναίσθηση και τη διεκδικητικότητα, αρνητική συσχέτιση ανάμεσα στη γνωστική ενσυναίσθηση και τη διεκδικητικότητα, αρνητική συσχέτιση ανάμεσα στην ενσυναισθητική ανησυχία και την επίδραση της φροντίδας, θετική συσχέτιση ανάμεσα στο άγχος και την κατάθλιψη και την ενσυναισθητική ανησυχία και αρνητική συσχέτιση ανάμεσα στο άγχος και την κατάθλιψη και την επίδραση της φροντίδας. Επιπρόσθετα, φάνηκε ότι οι άνδρες είχαν μειωμένα επίπεδα άγχους και κατάθλιψης και περισσότερες θετικές επιδράσεις της φροντίδας σε σχέση με τις γυναίκες. Τέλος, βρέθηκε σχέση της διάρκειας παροχής φροντίδας με την επίδραση της φροντίδας, όπου παροχή φροντίδας για 3-6 και 15-20 είχε αρνητικές επιδράσεις ενώ παροχή φροντίδας για 0-1, 1-3, 6-10 και 10-15 χρόνια είχε θετικές επιδράσεις.

Συζήτηση: Στη συζήτηση γίνεται προσπάθεια ερμηνείας των αποτελεσμάτων, τονίζεται η προσφορά της παρούσας μελέτης, αναφέρονται κάποιοι περιορισμοί, ενώ παρατίθενται κάποιες προτάσεις για μελλοντικούς ερευνητές.

Λέξεις - κλειδιά: ενσυναίσθηση, διεκδικητικότητα, επίδραση της φροντίδας, άγχος και κατάθλιψη

Abstract

Introduction: Informal caregiving is crucial for any health system. It is inextricably linked to both negative and positive effects on caregivers' lives, as well as the anxiety and depression that caregivers experience. In order to improve the well-being of caregivers, it is necessary to create appropriate intervention programs that will aim at developing some characteristics related to the role of the informal caregiver. Empathy is a concept that is directly related to informal care. On the other hand, assertiveness has not yet been integrated into the field of informal care.

Method: The present study comprised of 107 informal caregivers of patients and the elderly over 18 years of age who completed the self-report questionnaires: Bakas Caregiving Outcomes Scale (BCOS), Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS), Interpersonal Reactivity Index (IRI) and Assertiveness Scale.

Results: The research results showed a positive correlation between anxiety and depression and empathy, a negative correlation between empathy and assertiveness, a negative correlation between cognitive empathy and assertiveness, a negative correlation between empathic concern and the effects of care, positive correlation between anxiety and depression and empathic concern and a negative correlation between anxiety and depression and the effects of care. In addition, men appeared to have reduced levels of anxiety and depression and more positive effects from care compared to women. Finally, a relationship between the duration of care and the effects of care was found, where caregiving for 3-6 and 15-20 years had negative effects and caregiving for 0-1, 1-3, 6-10 and 10-15 years had positive effects.

Discussion: In the discussion there is an interpretation of the results. Also, the contribution of the study is emphasized, the limitations are reported and some suggestions for future researchers are provided.

Key words: empathy, assertiveness, anxiety and depression, effects of car

Ευχαριστίες,

Θα ήθελα καταρχάς να ευχαριστήσω τον Δρ. Γεώργιο Τσίτσα για την επίβλεψη της διπλωματικής μου και τη στήριξή του καθώς ήταν δίπλα μου από την πρώτη στιγμή. Επί τη ευκαιρία, θα ήθελα να τον ευχαριστήσω για το γεγονός ότι από την πρώτη μέρα που γνωριστήκαμε είναι για μένα πατέρας, φίλος και συνάδελφος.
Είμαι ευγνώμον προς τη Δρ. Άνδρη Χριστοδούλου και την Δρ. Ζαμπά Κωνσταντίνα καθώς μου κάνουν την τιμή να είναι μέλη της εξεταστικής επιτροπής. Θα ήθελα επίσης να τις ευχαριστήσω

που με απαράμιλλο ζήλο και αυταπάρνηση εργάστηκαν από την πρώτη στιγμή για να μας διδάξουν όσα περισσότερα μπορούσαν.
Επιπρόσθετα, αισθάνομαι ευγνωμοσύνη προς όλους τους καθηγητές του τμήματος ψυχολογίας που πρόσφεραν τα μέγιστα κατά τη διάρκεια των τελευταίων τριών ετών.
Ακόμα θα ήθελα να ευχαριστήσω τους γονείς, τον αδερφό και τις αδερφές μου που ανέκαθεν ήταν δίπλα μου.
Τέλος, ευχαριστώ από τα βάθη της καρδιάς μου το Θεό, που χωρίς τη βοήθειά του δε θα ήταν δυνατή η εκπόνηση της παρούσας μελέτης. Μαζί ευχαριστώ την Παναγία του Μαχαιρά και όλους τους πατέρες της μονής που σαν δεύτερη οικογένεια με στήριξαν και με στηρίζουν τα τελευταία χρόνια.